

การยาสูบแห่งประเทศไทย
Tobacco Authority of Thailand

Category	Budget		Actual		Difference
	2016	2017	2016	2017	
10000	10000	9000	9000	10000	
20000	20000	12000	12000	18000	
30000	30000	20000	20000	10000	
40000	40000	30000	30000	10000	
50000	50000	40000	40000	10000	
60000	60000	50000	50000	10000	
70000	70000	60000	60000	10000	
80000	80000	70000	70000	10000	
90000	90000	80000	80000	10000	
100000	100000	90000	90000	10000	
110000	110000	100000	100000	10000	
120000	120000	110000	110000	10000	
130000	130000	120000	120000	10000	
140000	140000	130000	130000	10000	
150000	150000	140000	140000	10000	
160000	160000	150000	150000	10000	
170000	170000	160000	160000	10000	
180000	180000	170000	170000	10000	
190000	190000	180000	180000	10000	
200000	200000	190000	190000	10000	
210000	210000	200000	200000	10000	
220000	220000	210000	210000	10000	
230000	230000	220000	220000	10000	
240000	240000	230000	230000	10000	
250000	250000	240000	240000	10000	
260000	260000	250000	250000	10000	
270000	270000	260000	260000	10000	
280000	280000	270000	270000	10000	
290000	290000	280000	280000	10000	
300000	300000	290000	290000	10000	
310000	310000	300000	300000	10000	
320000	320000	310000	310000	10000	
330000	330000	320000	320000	10000	
340000	340000	330000	330000	10000	
350000	350000	340000	340000	10000	
360000	360000	350000	350000	10000	
370000	370000	360000	360000	10000	
380000	380000	370000	370000	10000	
390000	390000	380000	380000	10000	
400000	400000	390000	390000	10000	
410000	410000	400000	400000	10000	
420000	420000	410000	410000	10000	
430000	430000	420000	420000	10000	
440000	440000	430000	430000	10000	
450000	450000	440000	440000	10000	
460000	460000	450000	450000	10000	
470000	470000	460000	460000	10000	
480000	480000	470000	470000	10000	
490000	490000	480000	480000	10000	
500000	500000	490000	490000	10000	
510000	510000	500000	500000	10000	
520000	520000	510000	510000	10000	
530000	530000	520000	520000	10000	
540000	540000	530000	530000	10000	
550000	550000	540000	540000	10000	
560000	560000	550000	550000	10000	
570000	570000	560000	560000	10000	
580000	580000	570000	570000	10000	
590000	590000	580000	580000	10000	
600000	600000	590000	590000	10000	
610000	610000	600000	600000	10000	
620000	620000	610000	610000	10000	
630000	630000	620000	620000	10000	
640000	640000	630000	630000	10000	
650000	650000	640000	640000	10000	
660000	660000	650000	650000	10000	
670000	670000	660000	660000	10000	
680000	680000	670000	670000	10000	
690000	690000	680000	680000	10000	
700000	700000	690000	690000	10000	
710000	710000	700000	700000	10000	
720000	720000	710000	710000	10000	
730000	730000	720000	720000	10000	
740000	740000	730000	730000	10000	
750000	750000	740000	740000	10000	
760000	760000	750000	750000	10000	
770000	770000	760000	760000	10000	
780000	780000	770000	770000	10000	
790000	790000	780000	780000	10000	
800000	800000	790000	790000	10000	
810000	810000	800000	800000	10000	
820000	820000	810000	810000	10000	
830000	830000	820000	820000	10000	
840000	840000	830000	830000	10000	
850000	850000	840000	840000	10000	
860000	860000	850000	850000	10000	
870000	870000	860000	860000	10000	
880000	880000	870000	870000	10000	
890000	890000	880000	880000	10000	
900000	900000	890000	890000	10000	
910000	910000	900000	900000	10000	
920000	920000	910000	910000	10000	
930000	930000	920000	920000	10000	
940000	940000	930000	930000	10000	
950000	950000	940000	940000	10000	
960000	960000	950000	950000	10000	
970000	970000	960000	960000	10000	
980000	980000	970000	970000	10000	
990000	990000	980000	980000	10000	
1000000	1000000	990000	990000	10000	

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต และมาตรการป้องกัน

การยาสูบแห่งประเทศไทย
ปีงบประมาณ 2567

คำนำ

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗ โดยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ผู้ตรวจประเมินได้กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน (ตัวชี้วัด O๓๐) ประกอบด้วยรายละเอียด ผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของหน่วยงาน ซึ่งในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตแต่ละประเด็น อย่างน้อยประกอบด้วย เหตุการณ์ความเสี่ยงและระดับของความเสี่ยงและมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

การยาสูบแห่งประเทศไทย โดยคณะทำงานศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตของการยาสูบแห่งประเทศไทย (ศปท. ยสท.) ได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริตตามเกณฑ์การประเมินของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) มาใช้เป็นแนวทางพิจารณาการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน นอกจากนี้ ได้นำผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงมากำหนดเป็นมาตรการสำคัญเร่งด่วนเชิงรุกในการป้องกันการทุจริตการกระทำผิดวินัยของพนักงาน สอดคล้องตามนโยบายการป้องกันและต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน (Anti-corruption Policy) มาตรการป้องกันการเกิดการทุจริต เพื่อลดโอกาสในการรับสินบนและความขัดแย้งทางผลประโยชน์ สร้างวัฒนธรรมสุจริต ประกาศตนเป็นหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่รัฐทุกคนไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ทั้งก่อน/ขณะ/หลังปฏิบัติหน้าที่ ที่จะส่งผลให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในปัจจุบันและอนาคต สร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อสร้างวัฒนธรรมสุจริตอย่างยั่งยืนต่อไป

สารบัญ

	หน้า
คำนำ ก	
สารบัญ ข	
บทที่ ๑ บทนำ	
๑.๑ หลักการและเหตุผล	๑
๑.๒ ความหมายคำศัพท์เฉพาะของความเสี่ยงการทุจริต	๒
๑.๓ กรอบแนวคิดแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	๓
๑.๔ วัตถุประสงค์หลักของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	๓
๑.๕ องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การเกิดการทุจริตและในประเด็นสินบน	๔
๑.๖ กระบวนการบริหารความเสี่ยง	๖
๑.๗ การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	๗
๑.๘ ปัจจัยความสำเร็จในการบริหารความเสี่ยง	๗
๑.๙ วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๘
บทที่ ๒ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	
๒.๑ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑๐
๒.๒ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตขององค์กร	๑๐
๒.๓ เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต	๑๑
๒.๔ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ของการยาสูบแห่งประเทศไทย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗	๑๒
๒.๕ การกำหนดมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	๒๐
๒.๖ การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	๒๖

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ในฐานะฝ่ายบริหารได้มุ่งเน้นการวางระบบเพื่อขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต ลดความเสี่ยงการทุจริตให้ได้มากที่สุด ได้กำหนดเป้าหมายของการขับเคลื่อนและเพื่อเป็นการเสริมสร้างพัฒนาองค์ความรู้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

๑) สำนักงาน ป.ป.ช. ผู้ตรวจการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗ ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน (ตัวชี้วัด O๓๐) องค์ประกอบด้านข้อมูลรายละเอียดดังนี้

- แสดงผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของหน่วยงาน อย่างน้อยประกอบด้วยประเด็นดังต่อไปนี้

- (๑) การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘*

- (๒) การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

- (๓) การจัดซื้อจัดจ้าง

- (๔) การบริหารงานบุคคล

- การประเมินความเสี่ยงการทุจริตแต่ละประเด็นต้องมีรายละเอียดอย่างน้อยประกอบด้วย

- (๑) เหตุการณ์ความเสี่ยงและระดับของความเสี่ยง

- (๒) มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

- เป็นการดำเนินการในปี พ.ศ. ๒๕๖๗

* กรณีหน่วยงานที่ไม่มีภารกิจการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้ระบุว่า “ไม่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นการรับสินบนในกระบวนการอนุมัติ อนุญาต เนื่องจากหน่วยงานไม่มีภารกิจการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘”

๒) สำนักงาน ป.ป.ท. ในฐานะผู้ขับเคลื่อนให้หน่วยงานภาครัฐ มีระบบ มาตรการ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต โดยมีศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ซึ่งเป็นกลไกภายใต้ศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนหน่วยงานภายในสังกัด/กำกับทั้งหน่วยงานระดับกรม/เทียบเท่า รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และจังหวัด เพื่อเป็นการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐ โดยให้การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือในการป้องกัน สกัดกั้น ลด และปัดโอกาสการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ โดยได้จัดทำคู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗ เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต และนำมาตรการในการป้องกันการทุจริตไปสู่การปฏิบัติให้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม

๑.๒ ความหมายคำศัพท์เฉพาะของความเสี่ยงการทุจริต

ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk) หมายถึง การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง ความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์บางอย่าง ซึ่งมีผลกระทบทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือเบี่ยงเบนไปจากที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ผลกระทบที่เกิดขึ้นอาจส่งผลในทางบวกหรือทางลบก็ได้ผลกระทบทางลบ (เรียกว่า ความเสี่ยง) และผลกระทบทางบวก เรียกว่า โอกาส)

ทุจริต หมายถึง การใช้อำนาจรัฐในทางที่ผิด : การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบและการรับสินบน หรืออาจการก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต

สินบน (Bribery) หมายถึง การเสนอ การสัญญา การให้ การรับ การเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะมิมูลค่าเท่าใด (ผลประโยชน์นั้นเป็นได้ทั้งในรูปตัวเงินและ ไม่ใช่ตัวเงิน) ทั้งทางตรงและทางอ้อม และไม่ว่าจะเป็นสถานที่ใด ๆ ก็ตาม โดยเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการโน้มน้าวหรือตอบแทนเพื่อให้บุคคลกระทำ หรือละเว้นการกระทำอันเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามหน้าที่ของบุคคลนั้น

ประเภทของสินบน เช่น

๑. สินน้ำใจ
๒. ค่าอำนวยความสะดวก
๓. ได้โต๊ะ
๔. ส่วย
๕. การเลี้ยงรับรอง
๖. ของขวัญ ของกำนัล จากการปฏิบัติหน้าที่
๗. การเอื้อประโยชน์ ระบบอุปถัมภ์
๘. การรู้ความลับภายใน ก่อนที่จะมีการเผยแพร่ เช่น การสอบ การแต่งตั้งโยกย้าย การให้ความดีความชอบ
๙. การใช้ดุลยพินิจ ที่เอื้อประโยชน์
๑๐. การเลือกที่รักมักที่ชัง
๑๑. การขอรับบริจาค

สาเหตุหลักของการให้และรับสินบน

๑. เพื่อซื้อความเร็ว
๒. เพื่อซื้องาน/ธุรกิจ
๓. เพื่อให้ได้รับการยกเว้นทางกฎหมาย

ของขวัญ หมายถึง เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่กันเพื่ออัยยาศัยไมตรี ให้เป็นรางวัลให้โดยเสนาหา ให้เพื่อการสงเคราะห์ หรือให้เป็นสินน้ำใจ และให้หมายความรวมถึงประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ เช่น การให้สิทธิพิเศษซึ่งมิใช่เป็นสิทธิที่จัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไปในการได้รับการลดราคา ทรัพย์สินหรือการได้รับบริการหรือการรับการฝึกอบรม หรือการรับความบันเทิง ตลอดจนการออกค่าใช้จ่ายในการเดินทาง หรือท่องเที่ยว ค่าที่พัก ค่าอาหาร หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียว และไม่ว่าจะให้เป็นการลับ หรือหลักฐานอื่นใด การชำระเงินให้ล่วงหน้า หรือการคืนเงินหรือสิ่งของไว้ในภายหลัง

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมจรรยา หมายถึง มาตรา ๑๒๘ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ให้นิยาม "การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมจรรยา" หมายความว่า การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากญาติ หรือบุคคลที่ให้อำนาจในโอกาสต่าง ๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือวัฒนธรรม หรือให้อำนาจตามมารยาทที่ปฏิบัติกัน

ปัญหาหรือความต้องการ หมายถึง ปัญหาหรือความต้องการของผู้รับบริการ หรือธุรกิจตัวกลาง หรือ Third Party หรือ Customs Broke หรือ ที่เรียกชื่ออย่างอื่น สำหรับดำเนินการอนุมัติ อนุญาต ให้ถือว่าเป้นความเสี่ยงการทุจริต

เนื่องจากความยุ่งยาก (Pain point) อุปสรรคหรือความต้องการของผู้ขอรับบริการ ในแต่ละจุดสัมผัสของการให้บริการเป้นจุดเสี่ยง หรือเป้นสื่อการเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่วางจะมีมูลค่าเท่าใด นำสู่การจ่ายเงินและค่าธรรมเนียมนอกระบบ หรืออาจมีการเอื้อประโยชน์ หรือการตอบแทนบุญคุณในรูปแบบต่าง ๆ อาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวม

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง เป้นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบ หรือเหตุการณ์ที่อาจเกิดความเสี่ยงการทุจริตในอนาคต

โอกาส (Likelihood) หมายถึง โอกาส หรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์อาจเกิดขึ้นในอนาคต

ผลกระทบ (Impact) หมายถึง ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ทั้งที่เป้นตัวเงินหรือไม่เป้นตัวเงิน

๑.๓ กรอบแนวคิดแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตมาตรการป้องกันการทุจริต สามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายใน ที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงการทุจริตได้ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตจึงเป้นเครื่องมือที่ใช้ในการ ค้นหา หรือระบุจุดอ่อน (Weakness) ของระบบต่าง ๆ ภายในองค์กรที่อาจเป้นช่องให้เกิดการทุจริต และเป้นการมุ่งหาความเป็นไปได้ (Potential) ที่จะเกิดการกระทำการทุจริตในอนาคต ซึ่งเป้นส่วนหนึ่งของการบริหารองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาล จึงเป้นเรื่องที่ทุกองค์กรจำเป็นต้องทำ เพราะหากองค์กรได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจะเป้นหลักประกันความเชื่อมั่นในองค์กรในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีโอกาสเกิดการทุจริต หรือหากมีโอกาสที่จะเกิดการทุจริต องค์กรก็จะสามารถบริหารจัดการ และหามาตรการมาป้องกันได้ หรือหากเกิดความเสียหายก็จะเป้นความเสียหายที่น้อยกว่ขององค์กรที่ไม่ได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑.๔ วัตถุประสงค์หลักของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

๑) เพื่อสร้างหรือกำหนดมาตรการหรือกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อใช้ในการป้องกัน ลดโอกาสการทุจริตและดำเนินการจัดการความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นสินบน ป้องกันไม่ให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวมหรือกำหนดมาตรการเป้นหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่รัฐทุกคนไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy)

๒) พัฒนาประสิทธิภาพการป้องกันการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในประเด็นสินบน ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และ No Gift Policy

๒.๑ เพื่อสร้างวัฒนธรรมสุจริตแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารงานและความมุ่งมั่นในการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล

๒.๒ สร้างความเข้าใจเรื่องความเสี่ยงการทุจริตไปในทิศทางเดียวกันทั่วทั้งองค์กร

๒.๓ เพื่อให้ประชาชนเกิดความมั่นใจต่อการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ

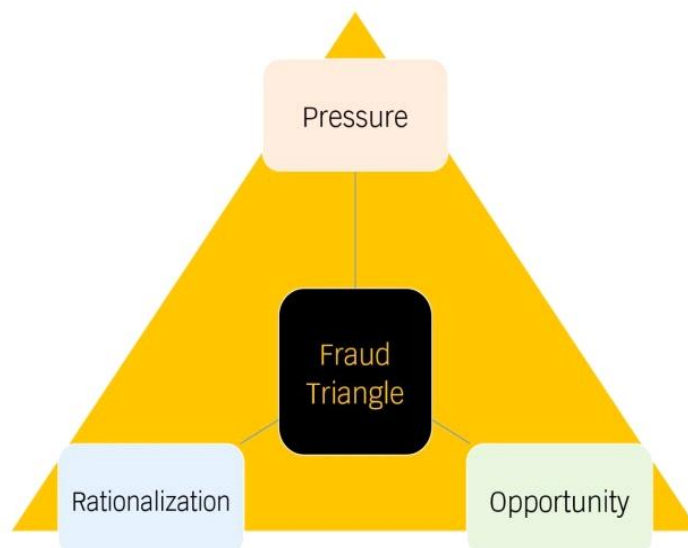
๓) เพื่อเพิ่มมูลค่าขององค์กรต่อผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในระบอบธรรมาภิบาล และความซื่อตรงขององค์กร สร้างความเชื่อมั่นต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๔) เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เพื่อไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมาย และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ

๕) การเปิดเผยแผนและผลของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตในเว็บไซต์ของ ยสท. และมีการสื่อสารภายในหน่วยงาน ติดตามประเมินผล เพื่อวัดประสิทธิผลของแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตอาจมีการเปลี่ยนแปลง มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่กำหนดไว้เพียงพอหรือไม่ และมาตรการที่กำหนดไว้ใช้ได้จริงหรือใช้ได้จริง แต่ไม่ได้ผลและสร้างความตระหนัก (Awareness) เรื่องความเสี่ยงการทุจริตในองค์กร

๑.๕ องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การเกิดการทุจริตและในประเด็นสินบน

๑.๕.๑ องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดัน หรือแรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาสซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุม กำกับการควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือการหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

คำอธิบายความหมายของคำศัพท์ทฤษฎีเกี่ยวกับสาเหตุการทุจริต	
Opportunity (โอกาส)	โอกาส เหตุการณ์ สถานการณ์ที่เอื้ออำนวย สิ่งล่อตาล่อใจเปิดโอกาสที่จะฉกฉวยผลประโยชน์ เนื่องจากความบกพร่องหรือจุดอ่อนของระบบงาน หรือช่องว่างของกฎระเบียบที่เปิดโอกาสให้ทำได้
Pressure (ความกดดัน)	ความกดดันและแรงกดดันเมื่อเกิดเหตุการณ์คับขันจากสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ มีความจำเป็นต้องการเงิน
Incentive / Motive (แรงจูงใจ)	แรงจูงใจ แรงบันดาลใจ มีสิ่งจูงใจ
Capability (ความสามารถ)	มีความสามารถที่ทำได้ที่เกิดจากอุปนิสัยความสามารถเฉพาะตัวของผู้ปฏิบัติงาน และลักษณะงานเอื้อประโยชน์ที่จะประพตมิชอบและทำการทุจริตได้
Rationalization (เหตุผล)	มีเหตุผลเข้าข้างตนเองว่าสามารถทำได้คนอื่นยังสามารถทำได้ โดยไม่คิดความผิด มีความสามารถและโอกาสที่เกิดจากตำแหน่งหน้าที่
Greed (ความโลภ)	เกิดความละโมภโลภมาก เห็นคนอื่นทำผิดแล้วไม่ได้รับการลงโทษ จับไม่ได้จึงหลงผิดอยากทำบ้างไม่พึงพอใจในสิ่งที่ตนมี
Need (ความต้องการ)	ความต้องการอยากได้ ความต้องการหรือความจำเป็นที่ต้องการการเงิน จึงเป็นแรงกดดัน ให้ทำทุกสิ่งทำได้เพื่อให้ได้เงินมา
Expectation (ความคาดหวัง)	คาดหวังว่าสิ่งที่ตนกระทำไม่มีผู้อื่นล่วงรู้ และเอาผิดได้ หรือโอกาสที่จะ ถูกคนพบ การกระทำที่ผิดถูกจับได้และรับการลงโทษน้อยมา

๑.๕.๒ องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริตในประเด็นสินบน

การทุจริตในประเด็นสินบน (Bribery) หมายถึง ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่เสนอว่า จะให้ สัญญาว่าจะให้ มอบให้ การยอมรับ การให้ หรือการร้องขอสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันส่งผลต่อการตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งในลักษณะจูงใจให้กระทำการหรือไม่กระทำการที่ขัดต่อหน้าที่ความรับผิดชอบทรัพย์สิน หมายถึง ทรัพย์และวัตถุไม่มีรูปร่างซึ่งอาจถือเอาได้ เช่น เงิน ที่ดิน รถ เป็นต้นประโยชน์อื่นใด เช่น การสร้างบ้านหรือ ตกแต่งบ้านโดยไม่คิดราคาหรือคิดราคาต่ำ โดยมีองค์ประกอบโดยการทุจริตดังนี้

๑) ทุจริตในภาครัฐ (ทุจริตต่อหน้าที่หรือประพตมิชอบในภาครัฐ)

๒) ทุจริตต่อหน้าที่ (ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่เท่านั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่นหรือกระทำอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญา หรือตามกฎหมายอื่น

๓) ประพตมิชอบ หมายความว่า การใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ระเบียบคำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีที่จะควบคุมดูแลการรับการเก็บรักษา หรือการใช้เงินหรือทรัพย์สินของแผ่นดิน

ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นสินบน จึงหมายถึง กระบวนการประเมิน/วิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริตในประเด็นสินบน

๑.๕.๓ บทลงโทษผู้ที่กระทำผิด

๑) กรณีมีการร้องเรียนหรือปรากฏเหตุว่า ผู้บริหาร หรือพนักงานประพฤติปฏิบัติฝ่าฝืนคำสั่ง หรือระเบียบว่าด้วยวินัยพนักงาน ยศท. หรือตามมาตรการป้องกันและต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน รวมทั้ง ในประเด็นสินบน ผลประโยชน์ทับซ้อนหรือความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และนโยบาย No Gift Policy ถือเป็นความผิดทางวินัยให้ดำเนินการตามระเบียบ หรือข้อบังคับทางวินัย และประมวลจริยธรรมผู้บริหารและพนักงานที่บังคับใช้อยู่ในขณะนั้น

๒) กรณีเกิดปัญหาในการปฏิบัติตามคำสั่งนี้ ให้ผู้ว่าการการยาสูบแห่งประเทศไทย เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

๑.๖ กระบวนการบริหารความเสี่ยง

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้มาเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

Detective : เผาระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งของซึ่งบางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาแส้นแก่ผู้บริหาร

Preventive : ปกป้อง หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิด ในส่วนพฤติกรรมที่เคยรับรู้มาเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าจะไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่าง ให้การทุจริตเข้ามาได้อีก

Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปราม ลงงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่ไปจนถึงภัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้า ในอนาคต (Unknown Factor)

การยาสูบแห่งประเทศไทย มีการทบทวนและจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตเป็นประจำทุกปี เพื่อวิเคราะห์ระบุประเด็นความเสี่ยง รวมทั้งร่วมกันกำหนดระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ (Risk Appetite : RA) มุ่งชี้ให้เห็นถึงการเชื่อมโยงการทำงานของกลไกการบริหารความเสี่ยงองค์กรเข้ากับกลยุทธ์และการดำเนินงานขององค์กร และประเมินสาเหตุความเสี่ยงขององค์กร กำหนดมาตรการหรือนโยบายเพื่อปิดช่องว่างลดโอกาสการทุจริตตามประเด็นความเสี่ยง การดำเนินงานแบบบูรณาการทั่วทั้งองค์กร, บริหารแบบเชิงรุก (ป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น), ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง, มุ่งเน้นด้านบวกโดยแสวงหาโอกาสที่จะเป็นประโยชน์แก่องค์กรควบคู่กับด้านลบ และดำเนินการเผยแพร่บนเว็บไซต์ของการยาสูบแห่งประเทศไทย

ภาพการบริหารความเสี่ยงตามแนว COSO & ERM ๒๐๑๗

๑.๗ การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกัน โดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยง เป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

การยาสูบแห่งประเทศไทยมีวัตถุประสงค์ในการบริหารความเสี่ยง เพื่อป้องกันหรือลดผลกระทบจากเหตุการณ์ที่อาจส่งผลต่อการดำเนินงาน โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด สามารถจัดการความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ รวมทั้งยังช่วยสนับสนุนให้การดำเนินงานสามารถบรรลุเป้าหมายขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารความเสี่ยงควรอยู่ในจิตสำนึกของบุคลากรทุกคน ให้สามารถคาดการณ์ความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น สามารถวางแผนบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ พร้อมทั้งมีการกำหนดแผนในการจัดการความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนมีการติดตามและทบทวนการบริหารความเสี่ยง เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้และพัฒนา และนำไปบูรณาการกับการปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง

๑.๘ ปัจจัยความสำเร็จในการบริหารความเสี่ยง

การยาสูบแห่งประเทศไทย มุ่งเน้นที่จะขับเคลื่อนการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงมีประสิทธิภาพเชื่อมโยงกับการควบคุมภายในอย่างเป็นระบบ จึงกำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยงของการยาสูบแห่งประเทศไทย ดังนี้

ปัจจัยสำเร็จในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

๑) ความมุ่งมั่นของผู้นำองค์กรในการวางระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตขององค์กรที่ยอมรับว่าความเสี่ยงการทุจริตมีอยู่จริงหากมีประเด็นการทุจริตต้องยกระดับเป็นบทเรียนเพื่อเรียนรู้และหาแนวทางการบริหารจัดการป้องกันการเกิดซ้ำ ให้ความสำคัญที่ช่วยผลักดันให้องค์กรเติบโตไม่ใช้ความสามารถในการหลีกเลี่ยงความเสี่ยงการทุจริตแต่คือการที่ผู้นำองค์กรต้องทำให้เรื่องของการบริหารความเสี่ยงการทุจริตเป็นนโยบายและแนวทางที่ทุกส่วนจะต้องนำไปปฏิบัติ โดยผู้บริหารและพนักงานทุกหน่วยงาน ถือเป็นผู้บริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในการปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยงาน โดยมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการพัฒนาการบริหารความเสี่ยง และมีความเข้าใจในหน้าที่ความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงในรูปแบบการบริหารแบบเชิงรุกป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้น

๒) ความเข้าใจเรื่องความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน การไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิด (No Gift Policy) และความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ไปในทิศทางเดียวกันทั่วทั้งองค์กร ให้มีการจัดวางระบบและกระบวนการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และเป้าหมายองค์กรตามกรอบมาตรฐานการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดี เพื่อลดความไม่แน่นอนในผลการดำเนินงานและเพิ่มโอกาสความสำเร็จให้กับองค์กร

๓) กำหนดกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตอย่างทั่วถึงทั้งองค์กรและกระทำการอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอมีตัวแทนผู้เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงการทุจริตต้องมีความเที่ยงธรรมด้วยการมองจากบุคคลภายนอกมองไปที่กระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน (Outside in) และอาจมีผู้แทนจากภายนอก เช่น ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้ามามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อให้มีมุมมองที่รอบด้าน

๔) มีการเปิดเผยแผนและผลของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตในเว็บไซต์ของหน่วยงาน และมีการสื่อสารภายในหน่วยงาน ติดตามประเมินผลเพื่อวัดประสิทธิผลของแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตอาจมีการเปลี่ยนแปลง มาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริตที่กำหนดไว้เพียงพอหรือไม่ และมาตรการที่กำหนดไว้ใช่ได้จริงหรือใช่ได้จริง แต่ไม่ได้ผล และสร้างความตระหนัก (Awareness) เรื่องความเสี่ยงการทุจริตในองค์กร

๕) ให้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้สนับสนุนการบริหารความเสี่ยง รวมทั้งการสื่อสารข้อมูล ความเสี่ยง ภายในอย่างทั่วถึงทั้งองค์กรเพื่อส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติที่เหมาะสมและสามารถใช้แลกเปลี่ยน ข้อมูลกับบุคคลภายนอกองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๙ วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มีขั้นตอนหลัก ๓ ขั้นตอน ดังนี้

- การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- การระบุประเด็นในการประเมินความเสี่ยง
- การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

๑) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การยาสูบแห่งประเทศไทย มีการบริหารความเสี่ยงตามกรอบมาตรฐาน COSO - ERM ๒๐๑๗ (Enterprise Risk Management- Integrating with Strategy and Performance) ภายใต้นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน (Governance Risk and Compliance : GRC) และนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของการยาสูบแห่งประเทศไทย (Good Corporate Governance) ซึ่งเป็นกรอบความคิดการบริหารความเสี่ยงเชิงบูรณาการที่มีมาตรฐานสากล และเป็นที่ยอมรับขององค์กรโดยทั่วไป โดยมีองค์ประกอบดังนี้

การระบุความเสี่ยง (Risk Identification) การยาสูบแห่งประเทศไทย มีการรวบรวมสาเหตุของความเสี่ยงในทุก ๆ ด้านที่อาจเกิดขึ้นเพื่อให้ผู้บริหารหรือผู้ประเมินความเสี่ยงมีข้อมูลที่เพียงพอต่อการตัดสินใจ และสามารถวิเคราะห์ได้ถึงสาเหตุของความเสี่ยงที่สำคัญที่สุด การระบุความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานร่วมกันระบุความเสี่ยง และสาเหตุของความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายขององค์กร

๒) การระบุประเด็นในการประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)/วิเคราะห์ความเสี่ยง (Risk Analysis) การจำแนกและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงที่ระบุได้จากการประเมินโอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์อาจเกิดขึ้นในอนาคต (Likelihood) และผลกระทบจากเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน (Impact) และนำมาพิจารณาระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) ซึ่งเป็นคะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต ที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยง ดังนี้

๑) กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงขององค์กร ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) โดยมีการกำหนดเกณฑ์ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

๑.๑) เกณฑ์ในเชิงปริมาณ จะใช้กับความเสี่ยงที่มีข้อมูลตัวเลข หรือจำนวนเงินที่สามารถนำมาวิเคราะห์ได้อย่างเพียงพอ

๑.๒) เกณฑ์ในเชิงคุณภาพ จะใช้กับความเสี่ยงที่มีข้อมูลเชิงพรรณนา ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลข หรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้

๒) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตขององค์กร โดยแบ่งเป็น ๕ ระดับ

๒.๑) การกำหนดระดับโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์การทุจริต (Likelihood) ในเชิงปริมาณ โดย
ใช้ความถี่จากการเกิดเหตุการณ์ในอดีต

๒.๒) การกำหนดระดับของผลกระทบหากเกิดเหตุการณ์ (Impact) ในเชิงคุณภาพ โดย
พิจารณาจากผลกระทบที่มีตัวตน (ด้านชื่อเสียง/ภาพลักษณ์)

๓) การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการ หมายถึง วิธีการที่จะทำให้ได้รับผลสำเร็จ (วิธีป้องกัน) หรือแนวทางที่ตั้งขึ้น เพื่อ
ไม่ให้เกิดสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาแล้วนำมาจัดทำเป็นแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเพื่อควบคุมหรือลดโอกาสเกิด
การทุจริตโดยลำดับความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในโซนสีแดง (สูงมาก) จะถูกเลือกมาทำแผนบริหารจัดการความ
เสี่ยงการทุจริต ส่วนลำดับความเสี่ยงที่อยู่ในโซนสีส้ม (สูง) สีเหลืองเข้ม (ปานกลาง) จะถูกเลือกในลำดับต่อมา
โดยสามารถคัดเลือกมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่ดีที่สุด และประเมินความคุ้มค่าเหมาะสมกับระดับ
ความเสี่ยงการทุจริตที่ได้จากการประเมินมาประกอบด้วย

การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ได้นำมาตรการควบคุมความเสี่ยง
การทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Key Controls in
place) มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด ดี พอใช้ หรืออ่อน เพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการ
ควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม และจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงการทุจริตและความขัดแย้ง
ทางผลประโยชน์โดยมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตมีการเชื่อมโยงให้มีความสอดคล้องกับความเสี่ยงที่
ประเมินไว้

สำนักงาน ป.ป.ท. ได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมและเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหน่วยงาน
และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ เพื่อหน่วยงานนำไป
พิจารณาปรับปรุงในปีงบประมาณ ๒๕๖๗ รายละเอียดประเด็นที่ควรเพิ่มเติม ทั้งนี้ การยาสูบแห่งประเทศไทย
ได้ประเมินความเสี่ยงในประเด็นเกี่ยวกับสินบน โดยจัดทำประเมินความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนอย่าง
ชัดเจนแล้วจึงคัดเลือกขั้นตอนที่มีผลการประเมินในระดับปานกลาง – สูงมาก มากำหนดมาตรการหรือแนว
ปฏิบัติ เพื่อปิดช่องว่างและลดโอกาสการทุจริตตามประเด็นความเสี่ยงที่วิเคราะห์ได้อย่างตรงจุด พร้อม
ดำเนินการเปิดเผยบนเว็บไซต์ของ ยสท.

บทที่ ๒

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

๒.๑ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน การไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิด (No Gift Policy) และความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เป็นกระบวนการประเมินความเสี่ยงอย่างเป็นระบบในการบริหารจัดการปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงาน เพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน No Gift Policy และความขัดแย้งทางผลประโยชน์เป็นสิ่งสำคัญ เพื่อบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานและป้องกันโอกาสที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ภายใต้นโยบายกำกับดูแลกิจการที่ดีของการยาสูบแห่งประเทศไทย (Good Corporate Governance) และตามนโยบายการป้องกันและต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน (Anti-corruption Policy) ซึ่งเน้นกระบวนการปฏิบัติงานให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และมีประสิทธิภาพ โดยยึดหลักธรรมาภิบาล จริยธรรมและจรรยาบรรณ รวมทั้งปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด และนำกรอบมาตรฐาน COSO - ERM ๒๐๑๗ (Enterprise Risk Management- Integrating with Strategy and Performance) มาช่วยสนับสนุนให้องค์กรมีการบริหารจัดการความเสี่ยงและสามารถพิจารณาระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องตามแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ซึ่งเป็นเครื่องมือหนึ่งของสำนักงาน ป.ป.ช. ในการยกระดับด้านคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน

การยาสูบแห่งประเทศไทย ได้กำหนดเกณฑ์พิจารณาระดับโอกาสและผลกระทบระดับองค์กร (Risk Rating Scale) เป็นการวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิดผลกระทบของความเสี่ยงต่าง ๆ เพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง และดำเนินการวิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยง

๒.๒ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตขององค์กร โดยแบ่งเป็น ๕ ระดับ

๒.๒.๑) การกำหนดระดับโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์การทุจริต (Likelihood) ในเชิงปริมาณ โดยใช้ความถี่จากการเกิดเหตุการณ์ในอดีต

ระดับความรุนแรง	โอกาสเกิดการทุจริต(Likelihood)	คำอธิบาย
๕	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๔ ครั้งต่อปี	สูงมาก
๔	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๓ ครั้งต่อปี	สูง
๓	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๒ ครั้งต่อปี	ปานกลาง
๒	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๑ ครั้งต่อปี	น้อย
๑	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๐ ครั้งต่อปี	น้อยมาก

๒.๒.๒) การกำหนดระดับของผลกระทบหากเกิดเหตุการณ์ (Impact) ในเชิงคุณภาพ โดยพิจารณาจากผลกระทบที่มีใช้ตัวเงิน (ด้านชื่อเสียง/ภาพลักษณ์)

ระดับความรุนแรง	เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)	คำอธิบาย
๕	<ul style="list-style-type: none"> จำนวนเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ ยสท. มากกว่า ๔ เรื่องต่อปี ทุจริตต่อหน้าที่เพื่อให้ได้เงินทรัพย์สิน ค่าตอบแทนอื่น หรือนำทรัพย์สิน/ผลประโยชน์ของ ยสท. ไปใช้เป็นการส่วนตัว (ยกยอก) 	สูงมาก
๔	<ul style="list-style-type: none"> จำนวนเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ ยสท. ๓ เรื่องต่อปี มีการติดสินบน/ความขัดแย้งทางผลประโยชน์/สมรู้ร่วมคิดเพื่อประโยชน์ส่วนตัวหรือพวกพ้อง 	สูง
๓	<ul style="list-style-type: none"> จำนวนเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ ยสท. ๒ เรื่องต่อปี ไม่บันทึกรายการหรือบันทึกล่าช้าหรือบันทึกรายการด้วยมูลค่าไม่ถูกต้อง หรือจงใจให้รายการทางการเงินไม่ตรงกับความเป็นจริง (ตกแต่งบัญชี) 	ปานกลาง
๒	<ul style="list-style-type: none"> จำนวนเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ ยสท. ๑ เรื่องต่อปี ประพฤติมิชอบในการปฏิบัติงานส่งผลให้เกิดอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ของบุคคลที่เกี่ยวข้องหรือเกิดความขัดแย้งภายใน ยสท. 	น้อย
๑	<ul style="list-style-type: none"> ไม่มีข้อร้องเรียน ไม่มีการทุจริต/คอร์รัปชันภายใน ยสท. 	น้อยมาก

๒.๓ เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

เป็นการนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงทุกปัจจัยที่ได้ระบุไว้ มาประเมินโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ (Likelihood) ผลกระทบหากเกิดเหตุการณ์ขึ้น (Impact) และประเมินระดับความรุนแรง (Degree of Risk) หรือมูลค่าความเสียหายเรียบร้อยแล้ว จะทำให้องค์กรเห็นถึงระดับของความเสี่ยงที่แตกต่างกัน จะช่วยให้สามารถวางแผนจัดสรรทรัพยากรภายใต้งบประมาณ กำลังคนและเวลาที่มีอยู่ได้อย่างเหมาะสม โดยอาศัยเกณฑ์ที่กำหนดไว้ข้างต้น สำหรับการยาสูบแห่งประเทศไทย มีการคำนวณเพื่อหาระดับความรุนแรงของความเสี่ยง ดังนี้

Risk Score					
โอกาสเกิด (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง

เมื่อได้ระดับคะแนนจากสูตรการคำนวณข้างต้นแล้ว จะสามารถเปรียบเทียบความรุนแรงที่ได้ลงในตารางระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) โดยสีในตารางจะแสดงถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยง โดยออกเป็น ๔ ระดับคือ ระดับสูงมาก สูง ปานกลาง และต่ำ ตามลำดับ

การวิเคราะห์ความเสี่ยง เมื่อประเมินโอกาส/ผลกระทบของทุกปัจจัยเสี่ยงแล้ว สามารถนำผลการประเมินมาวิเคราะห์และเปรียบเทียบกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite : RA) หากพบว่าระดับของความเสี่ยงไม่อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ผู้บริหารและผู้ประเมินหรือผู้เกี่ยวข้องจะร่วมกันกำหนดมาตรการควบคุมความเสี่ยง หรือแผนจัดการความเสี่ยง (Mitigation Plan) ที่เหมาะสม และสามารถลดระดับของผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้

การกำหนดคะแนนระดับความรุนแรง จะมีการใส่สัญลักษณ์แทนด้วย สีแดง ส้ม เหลือง เขียว ตามระดับความรุนแรงของแต่ละปัจจัยเสี่ยง โดยกำหนดระดับคะแนน ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	ระดับคะแนน	สี	ความหมาย
Extreme (E) สูงมาก	๑๕-๒๕	แดง	ระดับความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับได้ จำเป็นต้องเร่งจัดการให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
High (H) สูง	๕, ๑๐ -๑๒	ส้ม	ระดับความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีการจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
Medium (M) ปานกลาง	๓ - ๔, ๖ - ๙	เหลือง	ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการควบคุมเพื่อป้องกันมิให้ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้
Low (L) ต่ำ	๑ - ๒	เขียว	ระดับความเสี่ยงต่ำ ไม่ต้องมีการควบคุมหรือจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติม

เมื่อพิจารณาโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้วให้นำผลที่ได้มาพิจารณาค่าความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยงต่อกิจกรรม หรือภารกิจของหน่วยงานว่า ก่อให้เกิดระดับของความเสี่ยงในระดับใด ในตารางความเสี่ยง ซึ่งจะทำให้ทราบว่ามีความเสี่ยงใดเป็นความเสี่ยงสูงสุดที่จะต้องบริหารจัดการก่อน

๒.๔ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ของการยาสูบแห่งประเทศไทย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗

การยาสูบแห่งประเทศไทย พิจารณาประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน จากข้อมูลในอดีตย้อนหลังหรือการคาดการณ์ในอนาคต จำนวน ๔ ประเภท ดังนี้

- ๑) การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘*
- ๒) การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ (การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่)
- ๓) การจัดซื้อจัดจ้าง (ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ)
- ๔) การบริหารงานบุคคล

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ของการยาสูบแห่งประเทศไทย
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗

๑. ด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘*

ชื่อกระบวนการงาน : -

ระยะเวลาดำเนินการในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต : -

หน่วยงาน : การยาสูบแห่งประเทศไทย

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ ความเสี่ยง การทุจริต	Risk Score (L x I)		
			Likelihood โอกาส	Impact ผลกระทบ	Risk Score ระดับความเสี่ยง
-	ยสท. ไม่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็น การรับสินบนในกระบวนการอนุมัติ อนุญาต เนื่องจากหน่วยงานไม่มีการกิจ การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	-	-	-	-

๒. ด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ (การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่)

ชื่อภารกิจงาน : การยืมทรัพย์สินของราชการไปใช้ปฏิบัติงาน

ชื่อระเบียบ กฎหมาย ที่ให้อำนาจ : ๑. พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

พ.ศ. ๒๕๖๐ หมวด ๑๓ การบริหารพัสดุ

๒. ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหาร พักฐุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ หมวด ๙ การบริหารพัสดุ ส่วน ๒ การยืม

๓. คำสั่งแต่งตั้งกรรมการตรวจนับทรัพย์สินและพัสดุดังกล่าว

หน่วยงาน : การยาสูบแห่งประเทศไทย

ลำดับ	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยง การทุจริต	ความเสี่ยงการ รับสินบน	Risk Score (L x I)		
				Likelihood โอกาส	Impact ผลกระทบ	Risk Score ระดับความเสี่ยง
๑	จัดทำบันทึก การยืม ทรัพย์สิน	ผู้ยืมทำบันทึกการยืม เป็นลายลักษณ์อักษร โดยตั้งใจไม่ระบุบาง รายการ/รายละเอียดไม่ ครบถ้วน	-	๑	๑	๑ (ต่ำ)
๒	รับข้อมูลการ ยืม	เจ้าหน้าที่ส่วนงานผู้ ให้อืม ไม่ลงรับข้อมูล ตามบันทึกการยืม ทรัพย์สิน	-	๑	๑	๑ (ต่ำ)

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ความเสี่ยงการรับสินบน	Risk Score (L x I)		
				Likelihood โอกาส	Impact ผลกระทบ	Risk Score ระดับความเสี่ยง
๓	เสนออนุมัติ	เจ้าหน้าที่ส่วนงานผู้ให้ยืม อาจเรียกรับสินบนจากผู้ขอยืม เพื่ออำนวยความสะดวกเก็บพัสดุไว้เป็นการเฉพาะ	ความเสี่ยงการรับสินบน ประเภทค่าอำนวยความสะดวก	๒	๒	๔ (ปานกลาง)
๔	ผลการพิจารณา	เจ้าหน้าที่ส่วนงานผู้ให้ยืม ไม่แจ้งผลการยืม	-	๑	๑	๑ (ต่ำ)
๕	ตรวจสอบทรัพย์สิน	เจ้าหน้าที่ส่วนงานผู้ให้ยืม ละเลยตรวจสอบสภาพและทรัพย์สินคงเหลือ	-	๑	๑	๑ (ต่ำ)
๖	ส่งมอบทรัพย์สิน	เจ้าหน้าที่ส่วนงานผู้ให้ยืม และผู้ยืม ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของทรัพย์สินแล้ว ไม่ลงนามการส่งมอบทรัพย์สิน เป็นลายลักษณ์อักษร	-	๑	๑	๑ (ต่ำ)
๗	จัดเก็บใบยืม	เจ้าหน้าที่ส่วนงานผู้ให้ยืม ไม่ได้จัดเก็บบันทึกการยืมทรัพย์สินไว้เพื่อติดตามทวงเมื่อครบกำหนด	-	๑	๑	๑ (ต่ำ)
๘	การคืนทรัพย์สิน	ผู้ยืมส่งคืนทรัพย์สินตามที่ระบุไว้ในบันทึกการยืมได้ไม่ทันเวลาที่กำหนด	-	๑	๑	๑ (ต่ำ)
๙	การกำกับติดตามและรายงานผล	เจ้าหน้าที่ส่วนงานผู้ให้ยืม ไม่ได้จัดทำรายการยืมและทรัพย์สินคงเหลือ	-	๑	๑	๑ (ต่ำ)

๓. การจัดซื้อจัดจ้าง (ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ)

ชื่อโครงการ : จ้างเหมาขนส่งใบยา

งบประมาณ : ๖๘,๖๘๗,๑๐๐ บาท

ประเภทหรือวิธีการจัดซื้อจัดจ้าง : ด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding)

ระยะเวลาดำเนินการ : ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ - ๒๕๖๘

หน่วยงาน : การยาสูบแห่งประเทศไทย

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ความเสี่ยงการรับสินบน	Risk Score (L x I)		
				Likelihood โอกาส	Impact ผลกระทบ	Risk Score ระดับความเสี่ยง
๑	ขออนุมัติหลักการใช้งบประมาณ	กรณีสีบราคาผู้ค้า อาจจะเสนอราคาสูงกว่าราคาตลาดมากเกินความเป็นจริง	-	๑	๑	๑ (ต่ำ)
๒	แผนการจัดซื้อ/จ้างตามพรบ.	ผู้ค้าทรabungเงินงบประมาณ	-	๑	๑	๑ (ต่ำ)
๓	ขออนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการร่างขอบเขตของงาน (TOR) และกำหนดราคากลาง	คณะกรรมการฯ อาจจะเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้ค้า	-	๑	๑	๑ (ต่ำ)
๔	ขออนุมัติใช้ร่างขอบเขตของงาน (TOR) และกำหนดราคากลาง	การกำหนดขอบเขตของงาน (TOR) อาจจะเอื้อผลประโยชน์ให้กับผู้ค้ารายใดรายหนึ่ง	-	๑	๑	๑ (ต่ำ)
๕	รายงานขอซื้อ/จ้างพร้อมแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ	คณะกรรมการฯ อาจจะเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้ค้า	-	๑	๑	๑ (ต่ำ)
๖	เผยแพร่ประกาศและเอกสารประกวดราคาผ่านเว็บไซต์กรมบัญชีกลาง (e-GP) และเว็บไซต์ ยสท.	-	-	๑	๑	๑ (ต่ำ)

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ความเสี่ยงการรับสินบน	Risk Score (L x I)		
				Likelihood โอกาส	Impact ผลกระทบ	Risk Score ระดับความเสี่ยง
๗	การเสนอราคา พร้อมเอกสาร ผ่านระบบ (e-GP)	-	-	๑	๑	๑ (ต่ำ)
๘	หลักประกันการเสนอราคา	-	-	๑	๑	๑ (ต่ำ)
๙	ตรวจสอบเอกสาร/ตรวจสอบคุณสมบัติ	-	-	๑	๑	๑ (ต่ำ)
๑๐	รายงานผลการพิจารณา การเสนอราคา, ประกาศผลผู้ชนะ การเสนอราคา และแบบแจ้งผลการจัดซื้อ/จ้าง	-	-	๑	๑	๑ (ต่ำ)
๑๑	การอุทธรณ์	-	-	๑	๑	๑ (ต่ำ)
๑๒	ทำสัญญา หรือ ใบสั่งซื้อ/จ้าง	-	-	๑	๑	๑ (ต่ำ)
๑๓	ตรวจรับพัสดุ	ความเสี่ยงการทุจริตในขั้นตอนตรวจรับพัสดุกรณีคณะกรรมการตรวจรับพัสดุของ ยสท. หากไม่ปฏิบัติตามเคร่งครัดตามขอบเขตของงาน (TOR) ในหัวข้อหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้รับจ้าง โดยอาจเป็นช่องทางการทุจริตที่ผู้รับจ้างหาช่องทางการปฏิบัติงานซ้ำซ้อนกัน หรืออาจเกิดช่องทาง ความเสี่ยงการรับสินบน	พนักงาน ยสท./เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง อาจเรียกรับสินบนจากผู้ชนะราคาในขั้นตอนการตรวจรับพัสดุ ก่อให้เกิดการทุจริตโครงการจัดซื้อจัดจ้างได้ ความเสี่ยงการรับสินบน ประเภทของขวัญของกำนัลจากการปฏิบัติหน้าที่	๒	๒	๔ (ปานกลาง)

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ความเสี่ยงการรับสินบน	Risk Score (L x I)		
				Likelihood โอกาส	Impact ผลกระทบ	Risk Score ระดับความเสี่ยง
๑๓	ตรวจรับพัสดุ (ต่อ)	หรือเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนขึ้นในขั้นตอนตรวจรับพัสดุได้ ส่งผลให้บริษัทที่รับจ้างอาจได้ผลประโยชน์จากจำนวนพนักงานที่เข้าปฏิบัติงานคลาดเคลื่อนจากสัญญา และทำให้ยสท. สูญเสียประโยชน์ได้		๒	๒	๔ (ปานกลาง)
๑๔	จ่ายเงิน	-	-	๑	๑	๑ (ต่ำ)

๔. การบริหารงานบุคคล

ชื่องาน : การประเมินผลการปฏิบัติงาน

โดยใช้แบบประเมินผลการปฏิบัติงานแบบมีตัวชี้วัด (KP) และแบบประเมินสมรรถนะบุคลากร

(Competency)

หน่วยงาน : การยาสูบแห่งประเทศไทย

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ความเสี่ยงการรับสินบน	Risk Score (L x I)		
				Likelihood โอกาส	Impact ผลกระทบ	Risk Score ระดับความเสี่ยง
๑	ประชุมทบทวนการประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปี	-	-	๑	๑	๑ (ต่ำ)
๒	จัดทำบันทึกเวียนทุกส่วนงานกำหนดตัวชี้วัด (KP) รายบุคคล ยืนยัน/อนุมัติแบบประเมินสมรรถนะบุคลากร (Competency) ครั้งที่ ๑,๒	-	-	๑	๑	๑ (ต่ำ)

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ความเสี่ยงการรับสินบน	Risk Score (L x I)		
				Likelihood โอกาส	Impact ผลกระทบ	Risk Score ระดับความเสี่ยง
๓	ถ่ายทอด/ให้คำแนะนำ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์การประเมินผล	-	-	๑	๑	๑ (ต่ำ)
๔	จัดทำตารางสอบทานการกำหนดตัวชี้วัดและเป้าหมายและปรับปรุงตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย (KPI) และยืนยัน/อนุมัติแบบประเมินสมรรถนะบุคลากร (Competency) โดยบันทึกในระบบประเมินผลฯ	-	-	๑	๑	๑ (ต่ำ)
๕	ตรวจสอบและสอบทานความถูกต้องครบถ้วน	-	-	๑	๑	๑ (ต่ำ)
๖	จัดทำบันทึกเวียนให้ทุกส่วนงานประเมินผลการปฏิบัติงาน ครั้งที่๑,๒	ผู้บังคับบัญชายืนยัน/อนุมัติให้คะแนนการประเมินผลการปฏิบัติงานแบบมีตัวชี้วัด (KP) และแบบประเมินสมรรถนะบุคลากร (Competency) สูงกว่าความเป็นจริง	พนักงานเกิดการทุจริต อาจให้สินบนหรือของขวัญในรูปแบบของเงินหรือผลประโยชน์อื่นใดเพื่อให้ได้มาซึ่งการเลื่อนขั้นเงินเดือน/เพิ่มค่าจ้าง ความเสี่ยงการรับสินบน ประเภทการเรียกรับสินบนของขวัญ ของกำนัลจากการปฏิบัติหน้าที่	๒	๒	๔ (ปานกลาง)

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ความเสี่ยงการรับสินบน	Risk Score (L x I)		
				Likelihood โอกาส	Impact ผลกระทบ	Risk Score ระดับความเสี่ยง
๗	ติดตาม/ตรวจสอบข้อมูลสถานะ (status) การให้คะแนนประเมินผลฯ ของทุกส่วนงาน	-	-	๑	๑	๑ (ต่ำ)
๘	ประมวลผล/โอนข้อมูลคะแนนประเมินผลการปฏิบัติงาน ทั้ง KPI และ Competency และวันลาไปยังระบบ -พิจารณาเลื่อนตำแหน่ง -พิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน -ระบบการพัฒนาบุคลากร	-	-	๑	๑	๑ (ต่ำ)
๙	จัดทำรายงานสรุปและวิเคราะห์ผล การปฏิบัติงาน KPI และ Competency ครั้งที่ ๑,๒ เสนอผู้บริหาร	-	-	๑	๑	๑ (ต่ำ)

๒.๕ การกำหนดมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ของการยาสูบแห่งประเทศไทย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗

๑. ด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทาง
ราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘*

ชื่อกระบวนการงาน : -

ระยะเวลาดำเนินการในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต : -

หน่วยงาน : การยาสูบแห่งประเทศไทย

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ ความเสี่ยง การทุจริต	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง		
			Likelihood โอกาส	Impact ผลกระทบ	Risk Score ระดับความเสี่ยง
-	ยสท. ไม่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็น การรับสินบนในกระบวนการอนุมัติ อนุญาต เนื่องจากหน่วยงานไม่มีภารกิจ การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	-	-	-	-

๒. ด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ (การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่)

ชื่อภารกิจงาน : การยืมทรัพย์สินของราชการไปใช้ปฏิบัติงาน

ชื่อระเบียบ กฎหมาย ที่ให้อำนาจ : ๑. พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

พ.ศ. ๒๕๖๐ หมวด ๑๓ การบริหารพัสดุ

๒. ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหาร
พัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ หมวด ๙ การบริหารพัสดุ ส่วน ๒
การยืม

๓. คำสั่งแต่งตั้งกรรมการตรวจนับทรัพย์สินและพัสดुकงเหลือ

หน่วยงาน : การยาสูบแห่งประเทศไทย

ลำดับ	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยง การทุจริต	ความเสี่ยง การรับสินบน	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	
				Risk Score ระดับความ เสี่ยง	มาตรการจัดการความเสี่ยง การรับสินบน
๑	จัดทำบันทึก การยืม ทรัพย์สิน	ผู้ยืมทำบันทึกการยืมเป็น ลายลักษณ์อักษร โดยตั้งใจ ไม่ระบุบางรายการ/ รายละเอียดไม่ครบถ้วน	-	๑ (ต่ำ)	-

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ความเสี่ยงการรับสินบน	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	
				Risk Score ระดับความเสี่ยง	มาตรการจัดการความเสี่ยงการรับสินบน
๒	รับข้อมูลการยื่น	เจ้าหน้าที่ส่วนงานผู้ให้ยืมไม่ลงรับข้อมูลตามบันทึกการยื่นทรัพย์สิน	-	๑ (ต่ำ)	-
๓	เสนออนุมัติ	เจ้าหน้าที่ส่วนงานผู้ให้ยืมอาจเรียกรับสินบนจากผู้ขอ ยืม เพื่ออำนวยความสะดวก เก็บพัสดุไว้ให้เป็นการเฉพาะ	<u>ประเภท ความเสี่ยง การรับสินบน</u> : ค่าอำนวยความสะดวก	๔ (ปานกลาง)	จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต เรื่อง จัดทำแนวปฏิบัติกรยื่นทรัพย์สินของราชการไปใช้ปฏิบัติงาน
๔	ผลการพิจารณา	เจ้าหน้าที่ส่วนงานผู้ให้ยืมไม่แจ้งผลการยื่น	-	๑ (ต่ำ)	-
๕	ตรวจสอบทรัพย์สิน	เจ้าหน้าที่ส่วนงานผู้ให้ยืมละเลยตรวจสอบสภาพและทรัพย์สินคงเหลือ	-	๑ (ต่ำ)	-
๖	ส่งมอบทรัพย์สิน	เจ้าหน้าที่ส่วนงานผู้ให้ยืมและผู้ยื่น ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนของทรัพย์สินแล้ว ไม่ลงนามการส่งมอบทรัพย์สิน เป็นลายลักษณ์อักษร	-	๑ (ต่ำ)	-
๗	จัดเก็บใบยืม	เจ้าหน้าที่ส่วนงานผู้ให้ยืมไม่ได้จัดเก็บบันทึกการยื่นทรัพย์สินไว้เพื่อติดตามทวงเมื่อครบกำหนด	-	๑ (ต่ำ)	-
๘	การคืนทรัพย์สิน	ผู้ยื่นส่งคืนทรัพย์สินตามที่ระบุไว้ในบันทึกการยื่นได้ไม่ทันเวลาที่กำหนด	-	๑ (ต่ำ)	-
๙	การกำกับติดตามและรายงานผล	เจ้าหน้าที่ส่วนงานผู้ให้ยืมไม่ได้จัดทำรายการยื่นและทรัพย์สินคงเหลือ	-	๑ (ต่ำ)	-

๓. การจัดซื้อจัดจ้าง (ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ)

ชื่อโครงการ : จ้างเหมาขนส่งใบยา

งบประมาณ : ๖๘,๖๘๗,๑๐๐ บาท

ประเภทหรือวิธีการจัดซื้อจัดจ้าง : ด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding)

ระยะเวลาดำเนินการ : ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ - ๒๕๖๘

หน่วยงาน : การยาสูบแห่งประเทศไทย

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ความเสี่ยงการรับสินบน	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	
				Risk Score ระดับความเสี่ยง	มาตรการจัดการความเสี่ยงการรับสินบน
๑	ขออนุมัติหลักการใช้งบประมาณ	กรณีสืบราคาผู้ค้าอาจเสนอราคาสูงกว่าราคาตลาดมากเกินไปจนความเป็นจริง	-	๑ (ต่ำ)	-
๒	แผนการจัดซื้อ/จ้างตาม พรบ.	ผู้ค้าทราบวงเงินงบประมาณ	-	๑ (ต่ำ)	-
๓	ขออนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการร่างขอบเขตของงาน (TOR) และกำหนดราคากลาง	คณะกรรมการฯ อาจจะเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้ค้า	-	๑ (ต่ำ)	-
๔	ขออนุมัติใช้ร่างขอบเขตของงาน (TOR) และกำหนดราคากลาง	การกำหนดขอบเขตของงาน (TOR) อาจจะไม่ถี่ถ้วนประโยชน์ให้กับผู้ค้ารายใดรายหนึ่ง	-	๑ (ต่ำ)	-
๕	รายงานขอซื้อ/จ้างพร้อมแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ	คณะกรรมการฯ อาจจะเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้ค้า	-	๑ (ต่ำ)	-
๖	เผยแพร่ประกาศและเอกสารประกวดราคาผ่านเว็บไซต์กรมบัญชีกลาง (e-GP) และเว็บไซต์ยสท.	-	-	๑ (ต่ำ)	-

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ความเสี่ยงการรับสินบน	มาตรการการบริหารจัดการความเสี่ยง	
				Risk Scoreระดับความเสี่ยง	มาตรการจัดการความเสี่ยงการรับสินบน
๗	การเสนอราคาพร้อมเอกสารผ่านระบบ (e-GP)	-	-	๑ (ต่ำ)	-
๘	หลักประกันการเสนอราคา	-	-	๑ (ต่ำ)	-
๙	ตรวจสอบเอกสาร/ตรวจสอบคุณสมบัติ	-	-	๑ (ต่ำ)	-
๑๐	รายงานผลการพิจารณา การเสนอราคา, ประกาศผลผู้ชนะการเสนอราคา และแบบแจ้งผลการจัดซื้อ/จ้าง	-	-	๑ (ต่ำ)	-
๑๑	การอุทธรณ์	-	-	๑ (ต่ำ)	-
๑๒	ทำสัญญา หรือใบสั่งซื้อ/จ้าง	-	-	๑ (ต่ำ)	-
๑๓	ตรวจรับพัสดุ	<p>ความเสี่ยงการทุจริตในขั้นตอนตรวจรับพัสดุ กรณีคณะกรรมการตรวจรับพัสดุของ ยสท. หากไม่ปฏิบัติอย่างเคร่งครัดตามขอบเขตของงาน (TOR) ในหัวข้อหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้รับจ้าง โดยอาจเป็นช่องทางการทุจริตที่ผู้รับจ้างหาช่องทางการปฏิบัติงานซ้ำซ้อนกัน หรืออาจเกิดช่องทางความเสี่ยงการรับสินบนหรือเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนขึ้นในขั้นตอนตรวจรับพัสดุได้ ส่งผลให้บริษัทที่รับจ้างอาจได้ผลประโยชน์จากจำนวนพนักงานที่เข้าปฏิบัติงานคลาดเคลื่อนจากสัญญา และทำให้ ยสท. สูญเสียประโยชน์ได้</p>	<p>พนักงาน ยสท./เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง อาจเรียกรับสินบนจากผู้ชนะราคาในขั้นตอนการตรวจรับพัสดุ ก่อให้เกิดการทุจริตโครงการจัดซื้อจัดจ้างได้</p> <p>ประเภทความเสี่ยงการรับสินบน :</p> <p>การเรียกรับสินบนของขวัญ ของกำนัลจากการปฏิบัติหน้าที่</p>	๔ (ปานกลาง)	<p>จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต เรื่องจัดทำมาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง ฉบับภาษาไทย และภาษาอังกฤษ</p>

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยง การทุจริต	ความเสี่ยงการ รับสินบน	มาตรการในการบริหารจัดการ ความเสี่ยง	
				Risk Score ระดับความ เสี่ยง	มาตรการจัดการ ความเสี่ยง การรับสินบน
๑๔	จ่ายเงิน	-	-	๑ (ต่ำ)	-

๔. การบริหารงานบุคคล

ชื่องาน : การประเมินผลการปฏิบัติงาน

โดยใช้แบบประเมินผลการปฏิบัติงานแบบมีตัวชี้วัด (KP) และแบบประเมินสมรรถนะบุคลากร (Competency)

หน่วยงาน : การยาสูบแห่งประเทศไทย

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยง การทุจริต	ความเสี่ยงการรับ สินบน	มาตรการในการบริหารจัดการ ความเสี่ยง	
				Risk Score ระดับความ เสี่ยง	มาตรการจัดการ ความเสี่ยง การรับสินบน
๑	ประชุมทบทวนการ ประเมินผลการปฏิบัติงาน ประจำปี	-	-	๑ (ต่ำ)	-
๒	จัดทำบันทึกเวียนทุกส่วน งานกำหนดตัวชี้วัด (KP) รายบุคคล ยืนยัน/อนุมัติ แบบประเมินสมรรถนะ บุคลากร (Competency) ครั้งที่ ๑,๒	-	-	๑ (ต่ำ)	-
๓	ถ่ายทอด/ให้คำแนะนำ เมื่อ มีการเปลี่ยนแปลง หลักเกณฑ์การประเมินผล	-	-	๑ (ต่ำ)	-
๔	จัดทำตารางสอบทานการ กำหนดตัวชี้วัดและ เป้าหมายและปรับปรุง ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย (KPI) และยืนยัน/อนุมัติแบบ ประเมินสมรรถนะ บุคลากร(Competency) โดยบันทึกในระบบ ประเมินผลฯ	-	-	๑ (ต่ำ)	-

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ความเสี่ยงการรับสินบน	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	
				Risk Score ระดับความเสี่ยง	มาตรการจัดการความเสี่ยงการรับสินบน
๕	ตรวจสอบและสอบทานความถูกต้องครบถ้วน	-	-	๑ (ต่ำ)	-
๖	จัดทำบันทึกเวียนให้ทุกส่วนงานประเมินผลการปฏิบัติงาน ครั้งที่ ๑,๒	ผู้บังคับบัญชายืนยัน/อนุมัติให้คะแนนการประเมินผลการปฏิบัติงานแบบมีตัวชี้วัด (KPI) และแบบประเมินสมรรถนะบุคลากร (Competency) สูงกว่าความเป็นจริง	พนักงานเกิดการทุจริต อาจให้สินบนหรือของขวัญในรูปแบบของเงินหรือผลประโยชน์อื่นใดเพื่อให้ได้มาซึ่งการเลื่อนขั้นเงินเดือน/เพิ่มค่าจ้าง ความเสี่ยงการรับสินบน ประเภท การเรียกรับสินบนของขวัญ ของกำนัลจากการปฏิบัติหน้าที่	๔ (ปานกลาง)	จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต เรื่อง การจัดทำนโยบายไม่รับของขวัญของกำนัลจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) และแนวทางปฏิบัติที่ดีเพื่อป้องกันการรับสินบน
๗	ติดตาม/ตรวจสอบข้อมูลสถานะ(status) การให้คะแนนประเมินผลฯ ของทุกส่วนงาน	-	-	๑ (ต่ำ)	-
๘	ประมวลผล/โอนข้อมูลคะแนนประเมินผลการปฏิบัติงาน ทั้ง KPI และ Competency และวันลาไปยังระบบ -พิจารณาเลื่อน ตำแหน่ง -พิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน -ระบบการพัฒนาบุคลากร	-	-	๑ (ต่ำ)	-
๙	จัดทำรายงานสรุปและวิเคราะห์ผลการปฏิบัติงาน KPI และ Competency ครั้งที่ ๑,๒ เสนอผู้บริหาร	-	-	๑ (ต่ำ)	-

๒.๖ การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ของการยาสูบแห่งประเทศไทย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗

มาตรการ หมายถึง วิธีการหรือแนวทางที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุม หรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริต โดยความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในโซนสีแดง (Red Zone) จะถูกเลือกมาทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเป็นลำดับแรก ส่วนลำดับความเสี่ยงที่อยู่ในโซนสีส้ม สีเหลือง จะถูกเลือก ในลำดับต่อมามาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอาจมีหลากหลายวิธีการ หน่วยงานควรทำการคัดเลือก วิธีที่ดีที่สุด และประเมินความคุ้มค่าและเหมาะสมกับระดับความเสี่ยงการทุจริตที่ได้จากการประเมินมาประกอบด้วย

การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตให้นำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Key Controls in place) มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด ต่ำ พอใช้ หรืออ่อน เพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม (Further Actions to be Taken) โดยมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตควรเชื่อมโยงให้มีความสอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้ และต้องมีการติดตามเพื่อประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ที่กำหนดไว้เพื่อเป็นการยืนยันผลว่า มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตมีประสิทธิภาพพบน้อยเพียงใด หรืออาจต้องเพิ่มเติมหรือปรับแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตใหม่หากพบว่ารูปแบบการทุจริตหรือมีสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปที่กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การยาสูบแห่งประเทศไทย ได้ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน จำนวน ๔ ประเภท ในแต่ละประเด็นแล้วผลการประเมินความเสี่ยง รายละเอียดดังนี้

- ผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับต่ำ
การดำเนินการ : เป็นระดับความเสี่ยงต่ำไม่ต้องการควบคุมหรือจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติม ทั้งนี้ การยาสูบแห่งประเทศไทย สามารถดำเนินการได้โดยมีการควบคุมและมาตรการรองรับการดำเนินงานอย่างเพียงพอ
- ผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับปานกลาง
การดำเนินการ : เป็นระดับความเสี่ยงปานกลางที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการควบคุมเพื่อป้องกันมิให้อยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ โดยให้พิจารณาขั้นตอนที่มีเหตุการณ์ความเสี่ยง นำมาจัดทำมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน โดยกำหนดมาตรการหรือแนวปฏิบัติในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เพื่อปิดช่องว่างและลดโอกาสการทุจริตตามประเด็นความเสี่ยงที่วิเคราะห์ได้อย่างตรงจุด รวมทั้งดำเนินการเผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน

จากผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มีความเสี่ยงระดับปานกลาง (ระดับความเสี่ยงสูงสุดของปีงบประมาณ ๒๕๖๗) จึงนำมาจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗ ของการยาสูบแห่งประเทศไทย และกำหนดมาตรการเพื่อถือปฏิบัติต่อไป

**แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ของการยาสูบแห่งประเทศไทย
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗**

๑. ด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘*				
การยาสูบแห่งประเทศไทยไม่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นการรับสินบนในกระบวนการอนุมัติ อนุญาต เนื่องจากหน่วยงานไม่มีภารกิจการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘				
๒. ด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ (การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่) ชื่อภารกิจงาน : การยืมทรัพย์สินของราชการไปใช้ปฏิบัติงาน ชื่อระเบียบ กฎหมาย ที่ให้อำนาจ : ๑. พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ หมวด ๑๓ การบริหารพัสดุ ๒. ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ หมวด ๙ การบริหารพัสดุ ส่วน ๒ การยืม ๓. คำสั่งแต่งตั้งกรมการตรวจนับทรัพย์สินและพัสดुकงเหลือ				
ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นสินบน /ระดับความเสี่ยง	มาตรการ/แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง		
		มาตรการ/วิธีการ	รายละเอียดการดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ/งบประมาณ
เสนออนุมัติ	เจ้าหน้าที่ส่วนงานผู้ให้ยืมอาจเรียกรับสินบนจากผู้ขอยืม เพื่ออำนวยความสะดวกแก่บริษัทผู้ให้เป็นการเฉพาะ <u>ประเภทความเสี่ยง</u> <u>การรับสินบน :</u> ค่าอำนวยความสะดวก <u>ระดับความเสี่ยง :</u> ๔ (ปานกลาง)	จัดทำแนวปฏิบัติการยืมทรัพย์สินของราชการไปใช้ปฏิบัติงาน	ประกาศการยาสูบแห่งประเทศไทย เรื่อง แนวปฏิบัติการยืมทรัพย์สินของราชการไปใช้ปฏิบัติงาน และเผยแพร่ถือปฏิบัติทั่วทั้งองค์กร รายละเอียดประกอบด้วย ๑. กระบวนการการยืมทรัพย์สินของราชการไปใช้ปฏิบัติงาน ๒. แผนผังขั้นตอนการยืมทรัพย์สินของราชการไปใช้ปฏิบัติงาน ๓. แบบฟอร์มการยืมพัสดุเพื่อใช้ภายใน และเพื่อใช้ภายนอก	ถือใช้นับจากมีประกาศ ยสท. เป็นต้นไป (และถือใช้ในปีงบประมาณ ๒๕๖๗) งบประมาณ : ไม่ใช้งบประมาณ

๓. การจัดซื้อจัดจ้าง (ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ)				
ชื่อโครงการ : จ้างเหมาขนส่งใบยา				
งบประมาณ : ๖๘,๖๘๗,๑๐๐ บาท				
ประเภทหรือวิธีการจัดซื้อจัดจ้าง : ด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding)				
ระยะเวลาดำเนินการ : ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ - ๒๕๖๘				
ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นสินบน/ระดับความเสี่ยง	มาตรการ/แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง		
		มาตรการ/วิธีการ	รายละเอียดการดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ/งบประมาณ
ตรวจรับพัสดุ	<p>ความเสี่ยงการทุจริตในขั้นตอนตรวจรับพัสดุ กรณีคณะกรรมการตรวจรับพัสดุของ ยสท. หากไม่ปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดตามขอบเขตของงาน (TOR) ในหัวข้อหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้รับจ้าง โดยอาจเป็นช่องทางการทุจริตที่ผู้รับจ้างหาช่องทางการปฏิบัติงานซ้ำซ้อนกัน หรืออาจเกิดช่องทางความเสี่ยงการรับสินบน หรือเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนขึ้นในขั้นตอนตรวจรับพัสดุได้ ส่งผลให้บริษัทที่รับจ้างอาจได้ผลประโยชน์จากจำนวนพนักงานที่เข้าปฏิบัติงานคลาดเคลื่อนจากสัญญา และทำให้ ยสท. สูญเสียประโยชน์ได้</p> <p><u>ประเภทความเสี่ยงการรับสินบน :</u> การเรียกรับสินบนของขวัญ ของก้านัลจากการปฏิบัติหน้าที่</p> <p><u>ระดับความเสี่ยง :</u> ๔ (ปานกลาง)</p>	จัดทำมาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษ	<p>๑. มาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างเพิ่มเติมโดยมุ่งเน้นในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนในขั้นตอนตรวจรับพัสดุโดยลงนามเอกสารรับรองระหว่างผู้ชนะการเสนอราคาและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างตามนโยบายป้องกันการรับสินบน การให้และรับของขวัญ (No Gift Policy) ตามแบบ รร.๔ (ประเมินเจ้าหน้าที่โดยคู่ค้า) เป็นการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในข้อความคำถามเจ้าหน้าที่ที่มีการเรียกสินบน เงิน ททรัพย์สิน ของขวัญของกำนัลหรือผลประโยชน์(นอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนด เช่น ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ) เพื่อแลกกับการปฏิบัติงานหรือให้บริการหรือไม่</p> <p>๒. จัดทำมาตรการฉบับภาษาไทย และจัดทำเพิ่มเติมฉบับภาษาอังกฤษ ประกอบด้วย มาตรการที่ได้กำหนดให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างและผู้ค้าหรือผู้เสนอราคาลงนามเอกสารรับรองความไม่เกี่ยวข้องกัน ประกอบด้วย</p> <p>แบบ รร.๑ (สำหรับเจ้าหน้าที่), แบบ รร.๒ (สำหรับคู่ค้า), แบบ รร.๓ (สัญญาคุณธรรม), แบบ รร.๔ (ประเมินเจ้าหน้าที่โดยคู่ค้า) ทั้งนี้ จะต้องเผยแพร่แบบ รร.๑ - รร.๔ บนเว็บไซต์หลักของการยาสูบแห่งประเทศไทย</p>	<p>ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ - ๒๕๖๘</p> <p>งบประมาณ : ๖๘,๖๘๗,๑๐๐ บาท</p>

๔. การบริหารงานบุคคล				
ชื่องาน : การประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยใช้แบบประเมินผลการปฏิบัติงานแบบมีตัวชี้วัด (KP) และแบบประเมินสมรรถนะบุคลากร (Competency)				
ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นสินบน/ระดับความเสี่ยง	มาตรการ/แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง		
		มาตรการ/วิธีการ	รายละเอียดการดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ/งบประมาณ
จัดทำบันทึกเวียนให้ทุกส่วนงานประเมินผลการปฏิบัติงาน ครั้งที่ ๑, ๒	พนักงานเกิดการทุจริตอาจให้สินบน หรือของขวัญในรูปแบบของเงินหรือผลประโยชน์อื่นใดเพื่อให้ได้มาซึ่งการเลื่อนขั้นเงินเดือน/เพิ่มค่าจ้าง <u>ประเภทความเสี่ยงการรับสินบน :</u> การเรียกรับสินบนของของขวัญ ของกำนัลจากการปฏิบัติหน้าที่ <u>ระดับความเสี่ยง :</u> ๔ (ปานกลาง)	จัดทำนโยบายไม่รับของขวัญของกำนัลจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) และแนวทางปฏิบัติที่ดีเพื่อป้องกันการรับสินบน	๑. จัดทำนโยบายไม่รับของขวัญของกำนัลจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) มุ่งเน้นการสร้างวัฒนธรรม No Gift Policy ภายในองค์กร ๒. จัดทำและประชาสัมพันธ์แนวทางปฏิบัติที่ดีเพื่อป้องกันการรับสินบนอะไรก็ได้ อะไรทำไม่ได้ (Dos & Don't) หรือในรูปแบบ Case study การป้องกันการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน การให้หรือรับของขวัญ ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใด การรับรอง คำอำนวยการความสะดวก และความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เป็นต้น	ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ งบประมาณ : ไม่ใช้งบประมาณ

การเผยแพร่ในเว็บไซต์หน่วยงาน : ดำเนินการเผยแพร่แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ของการยาสูบแห่งประเทศไทย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗
บนเว็บไซต์ของการยาสูบแห่งประเทศไทย : www.thaitobacco.or.th

(นายภูมิจิตต์ พงษ์พันธุ์งาม)

ผู้ว่าการการยาสูบแห่งประเทศไทย

หัวหน้าคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตของการยาสูบแห่งประเทศไทย (ศปท. ยสท.)

๒๙ มีนาคม ๒๕๖๗

ผู้อนุมัติ